

Roušky shání celá Evropa. Čína pomáhá jak může, poskytla humanitární pomoc již desítkám zemí

- CZ24 News | 22. března 2020

SVĚT: Respirátory a roušky jsou nyní zbožím nad zlato. O nedostatečnou ochranu před nákazou koronavirem se bije celá Evropa a nejen ona. Hlavní dodavatel – Čína – díky tomu posiluje svou pozici ve světě. Vlády také popisují podvody a vzájemné přetahování zakázek. Kromě ústenek a respirátorů je velký zájem i o plicní ventilátory.

V minulých měsících poptávala ochranné prostředky z celého světa včetně Česka, z nějž rovněž vyrazilo letadlo s humanitární pomocí. Nyní se karta obrátila a svět je závislý na Číně. Kdo dřív přijde a zaplatí, ten si roušky a respirátory také odveze. Evropské země narážejí i na to, že si export roušek, které šetří pro vlastní potřebu, navzájem zakázaly.

Vývoz zboží, které je v současnosti nad zlato, se tak stává součástí čínského vlivu ve světě. Už třeba tím, že dodávky oznamují čínští diplomaté.

„Rozhodně se z toho stává nástroj zahraniční politiky,“ říká Jacques deLisle, ředitel Centra studií současné Číny na univerzitě v Pensylvánii, pro list The New York Times.

V rámci humanitární pomoci Čína minulý měsíc dodala například 250 tisíc roušek Íránu, dalších 200 tisíc Filipínám. Pět milionů pomůcek mělo zamířit do Jižní Koreje a přes dva miliony roušek a respirátorů zase do Itálie.

Prezentuje se to jako výraz solidarity se zeměmi, které jsou nyní v těžké situaci a jež předtím pomohly Číně. Náklad roušek tak podle agentury AP v posledních hodinách dorazil třeba do Francie, která v únoru Číňanům ve Wu-chanu poslala 17 tun humanitární pomoci.

Čínská společnost BYD kvůli obrovské poptávce spustila největší světovou továrnu na roušky. Denně jich tam ušijí pět milionů, vyrobí také 300 tisíc lahví dezinfekce na ruce.

Česká vláda tvrdí, že byla u jedné z dřívějších objednávek podvedena, a proto slíbené ústenky nedorazily. Důkazů příliš nepředložila, nicméně podobný případ se stal i v Belgii. Tamní ministryně zdravotnictví Maggie De Blocková v neděli oznámila, že netrpělivě očekávané roušky v hodnotě pěti milionů eur (135 milionů korun) nakonec nepřijdou.

Belgie objednávku urkutečnila před několika týdny a předem zaplatila 3,5 milionu eur. Server Le Soir uvedl, že šlo o materiál z Turecka (*o situaci v této zemi více v boxu na konci textu*). Šance, že roušky ještě přijdou, jsou podle ministryně „minimální“. Podle serveru 7sur7 belgická justice podezírá Turecko, že zboží na poslední chvíli přeprodalo jinému zájemci. Další média ovšem informují, že samotná turecká justice dotýcnou firmu nyní vyšetřuje pro podvod.

Zatímco v případě Česka akutní nedostatek zachraňovala firma PPF, v Belgii věnovala lékařům 500 tisíc roušek čínská společnost Alibaba. Obyčejní Belgičané pak byli vyzváni, aby své přebytečné ústenky věnovali lékařům.

Ti si na tristní nedostatek potřebného vybavení stěžují nejen u nás, ale i sousedů. Na Slovensku dosluhující vláda premiéra Petera Pellegriniho uvedla, že problém vyřeší dovozem ze zahraničí a

nákupem od slovenských textilních firem, které rychle upravily svůj výrobní program. Roušky začali šít také vězni.

I Pellegrini přitom našťvaným občanům vyprávěl, jaký je o ústenky nyní boj. Slovensko jich podle něj mělo na Ukrajině rezervované dva miliony. Jenže než tam vládní speciál i s penězi v hotovosti dorazil, byly pryč pryč.

„Přijel tam překupník z Německa, který to celé přeplatil a koupil,“ popsal v pořadu televizní stanice TA3. Slovenský vládní letecký speciál nicméně ve čtvrtek z Číny dovezl 100 tisíc rychlotestů a milion kusů ochranných roušek. Ministryně vnitra Denisa Saková poděkovala české vládě za pomoc.

„Nečekej na vládu, ušij si roušku. Můžeš ji prát... a hlavně – budeš ji mít,“ vyzval Slováky nastupující předseda vlády Igor Matovič. A stejně jako na Slovensku a v Česku, i v Polsku si lidé raději šijí roušky sami, včetně zdravotníků.

 [Pavína Nečásková \(Twitter\)@PavlnaNeskov](#)

19.března 2020 v 16:02, příspěvek archivován: 19.března 2020 v 16:11 Slovenská ministryně Denisa Saková poděkovala na tiskovce celé české vládě za kontakty a doporučení, díky kterým se pryč dostali k rouškám z Číny. Slovensko očekává ještě jedno letadlo z Turecka, to má přivést další zdravotnický materiál.

Celý svět teď kupuje ventilátory

Mnohé státy nyní také zjišťují, že mají zoufale málo plicních ventilátorů pro pacienty, kteří mají těžký průběh nemoci. Velký švýcarský výrobce těchto přístrojů Hamilton Medical upozornil, že třeba Velká Británie do nemocničního vybavení v minulosti málo investovala a teď se jí to může vymstít.

„Anglie je velmi špatně vybavená. Budou mít masivní nedostatek (ventilátorů), až se tam virus skutečně rozšíří. Myslím, že za to zaplatí,“ uvedl pro agenturu Reuters výkonný ředitel švýcarské firmy Andreas Wieland.

Britský ministr zdravotnictví Matt Hancock přiznal, že vybavení zřejmě nebude stačit. „Myslím, že potřebujeme mnohem víc a říkáme, že pokud vyrobíte ventilátor, koupíme ho. Žádné číslo není dost vysoké,“ uvedl.

Ve švýcarských Alpách kvůli objednávkám z celého světa navýšili svou běžnou produkci o 30 až 40 procent, zaměstnanci pracují sedm dní v týdnu a nabírají se další. Denně vyrobí zhruba osmdesát ventilátorů. Do nejhůře postižené Itálie minulý týden dodali čtyři stovky přístrojů. Evropské epicentrum koronaviru má zatím přednost, Británie má být další v pořadí.

Jenže zájem mají i z Turecka, Spojených států, Francie, ale stále i z Číny. Také newyorský guvernér Andrew Cuomo si posteskl, že tři tisíce přístrojů, které tamní nemocnice mají k dispozici, jsou pouhým zlomkem toho, co by rád měl. „Celý svět se teď snaží koupit ventilátory,“ uvedl.

Americký prezident Donald Trump kvůli koronaviru představil veřejnosti další zvláštní opatření, které umožňuje úřadům nařídít soukromým společnostem výrobu produktů požadovaných vládou. Při tom poznamenal, že vláda objednala „tisíce a tisíce“ plicních ventilátorů.

Německá továrna Draegerwerk pak od vlády dostala zakázku na 10 tisíc přístrojů, což je podle Reuters objem, který normálně vyrobí za celý rok.

Roušky pro seniory zdarma a zásoby kolínské

Čína si v době největší krize na konci ledna objednala masivní zásilku roušek od tureckých dodavatelů. „Turecko ročně vyrobí 150 milionů masek, ale oni jich chtěli 200 milionů. Poptávka navíc není jen ze strany Číny, ale také Itálie, Nizozemska, Francie, Polska nebo Německa,“ uvedl tehdy pro tureckou agenturu Anadolu spolumajitel společnosti Ak-Yel Medikal.

V úterý Turecko podle provládního serveru Daily Sabah dodalo do sousedního Íránu, který je blízkovýchodním epicentrem nákazy, náklad více než 80 tisíc roušek a dalšího vybavení. Podle zprávy ze začátku března ovšem vláda vývoz do dalších zemí omezuje, aby uspokojila domácí poptávku.

Běžní Turci si dnes svou roušku při troše hledání seženou, což potvrdili nezávisle na sobě dva obyvatelé Istanbulu. „V nemocnicích dávají roušky zdarma,“ říká obyvatel největšího tureckého města Metin. Úřady nicméně zdravým lidem chození do nemocnice nyní nedoporučují.

Podle Istanbulana Ömera jsou roušky k dostání také v lékárnách a obchodech, ceny jsou však vyšší než obvykle. Jako dezinfekci Turci používají kolínskou, jejíž prodej je teď na vrcholu.

Turecký prezident Recep Tayyip Erdogan pak ve středu prohlásil, že seniorům nad 65 let se brzy začnou rozvážet ústenky až domů. První v pořadí budou Istanbul a Ankara.